

ROUTEPLANNER MELKVEE

Hoe kan je een optimaal bedrijfssaldo bereiken wanneer je niet voldoende zelfvoorzienend bent inzake ruwvoerders? Om de melkveehouder te helpen in zijn beslissingsproces ontwikkelden Inagro, Hooibeekhoeve, Boerenbond en ILVO de tool 'Routeplanner Melkvee'. Wie interesse heeft, kan de tool de komende maanden uittesten tijdens een discussie-namiddag of in een individuele berekening. – *Katleen Geerinckx, Hooibeekhoeve & Ilse Louwagie, Inagro*

De voorbije jaren is de bedrijfsvoering in de Vlaamse melkveehouderij veranderd. Iedere veehouder staat voor belangrijke operationele, tactische en strategische keuzes. Groei is een geprefereerd scenario in de Vlaamse melkveehouderij. Dat bevestigen de jaarstatistieken van CRV. Zo is het aantal melkveebedrijven de voorbije tien jaar ongeveer gehalveerd, terwijl het aantal melkkoeien per bedrijf bijna verdubbelde.

Maar groei gaat gepaard met extra bezorgdheden. Wie kiest om te groeien, moet er rekening mee houden dat groei een invloed heeft op de ruwvoederwinning, rantsoenen en bijproducten. Een bedrijf heeft voldoende grond nodig om te voorzien in eigen ruwvoerders en mestafzet. Daarnaast moeten er voldoende arbeidskrachten beschikbaar zijn voor de

veestapel. Iedere melkveehouder moet zich dus afvragen of groei de meest interessante oplossing is om het bedrijfssaldo te blijven garanderen.

.....
Iedere veehouder staat voor belangrijke strategische keuzes.

Voederkosten beperkt houden: wat zijn de opties?

Zeker voor intensieve melkveebedrijven met onvoldoende grond is groei een uitdaging. Om voldoende ruwvoeder te hebben, moeten deze op zoek gaan naar

alternatieven, zoals seizoenpacht, efficiëntere ruwvoederproductie of de aankoop van bijproducten. Welke keuze is de beste? Wat is het effect van een verandering in het aandeel gras of maïs in het rantsoen?

Een melkveehouder moet jaarlijks drie belangrijke bedrijfseconomische cijfers evalueren: het saldo per 100 liter melk of per koe, de kostprijs per 100 liter melk en het arbeidsinkomen per volwaardige arbeidskracht. De voederkosten zijn de belangrijkste variabele kosten op een melkveebedrijf, en hebben dus een grote invloed op het saldo.

Het is dus noodzakelijk om de voederkosten continu te monitoren door de voeder-efficiëntie, het aantal liter ruwvoermelk per koe, de hoeveelheid benodigd krachtvoer per 100 liter melk en de melkpro-

ductie en -gehalten per koe te evalueren. Maar zelfs als die parameters optimaal zijn, wil een melkveehouder zo kosten-efficiënt mogelijk voldoende ruwvoer winnen en een optimaal én rendabel rantsoen samenstellen.

Scenario 1. Iets te weinig grond

Een melkveehouder voorziet graag zelf het benodigde ruwvoer. Een gesloten melkveebedrijf heeft gemiddeld 0,4 ha per grootvee-eenheid nodig om zelfvoorzienend te zijn in gras en maïs. In 2012 had een bedrijf met 100 koeien (inclusief jongvee) daarvoor zo'n 57,8 ha nodig. In 2016 was dat volgens Boerenbond 51,8 ha. Efficiënter omgaan met de ruwvoederproductie en meer bijproducten inzetten, liggen aan de basis van die daling. Melkveehouders met iets te weinig grond kunnen daar al winst boeken.

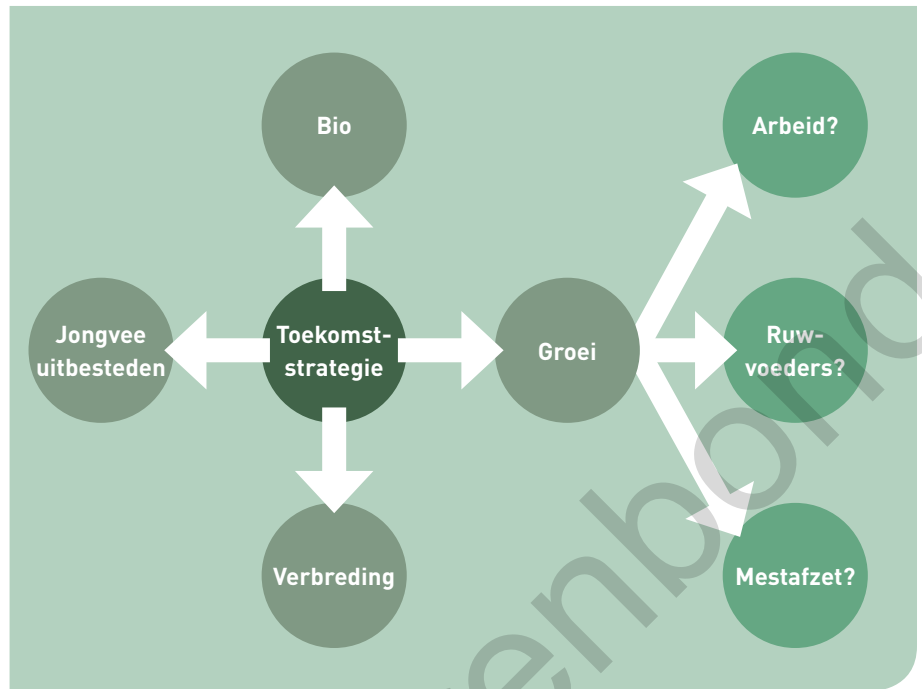
Scenario 2. Structureel te weinig grond

Een melkveehouder die structureel over te weinig grond beschikt om te voorzien in eigen ruwvoer, moet andere mogelijkheden overwegen. Zo kan hij maïs aankopen. Daarbij moet hij wel rekening houden met sterk variërende prijzen, die afhankelijk zijn van onder meer het groeiseizoen en het regionale aanbod. Een andere mogelijkheid is een deel van de ruwvoerders vervangen door bijproducten. Dat moet dan wel technisch mogelijk zijn in de rantsoenberekening. Tot slot kan de melkveehouder ook land huren in seizoenpacht om extra ruwvoerders te telen.

Routeplanner melkvee

De keuze van de melkveehouder zal afhankelijk zijn van de prijszettingen in de voorbije jaren, het risico dat hij wil nemen en misschien ook van zijn mestafzet. Wie land huurt in seizoenpacht, kan daar ook mest afzetten. Wie ervoor kiest om maïs of bijproducten aan te kopen, zal dan extra energie en geld in mestafzet moeten steken.

Om melkveehouders meer inzicht te geven in de slaagkansen van de keuzes op hun bedrijf, sloegen Inagro, Hooibeekhoeve, Boerenbond en ILVO de handen in elkaar bij het project 'Routeplanner Melkvee'. De partners ontwikkelden een rekenkundig model om een bepaalde bedrijfsstrategie te simuleren. Een melkveehouder die ervoor opteert om te groeien, kan de mogelijke gevolgen op het vlak van benodigde grond vooraf berekenen.

Figuur 1 Demonstratieproject Routeplanner Melkvee

Individuele berekening

De projectpartners zullen de komende maanden ook berekeningen doen bij twaalf melkveebedrijven in Vlaanderen. Daarbij brengen ze de bedrijfssituatie in kaart en belichten ze de mogelijkheden, beperkingen en verbeterpunten. Ze bespreken de resultaten in detail met de bedrijfsleider. Op vier bedrijven wordt ook een alternatieve strategie gesimuleerd. Zo gaan de projectpartners bijvoorbeeld na wat het effect is van schaalvergroting, uitbesteding van de jongvee-opfok of

meer gras in het rantsoen op het bedrijfssaldo. Melkveehouders die een individuele berekening willen laten maken op hun bedrijf en zo willen leren welke toekomststrategieën hun bedrijfssaldo positief beïnvloeden, kunnen zich ook melden. Neem voor 1 december contact op met Inagro of Hooibeekhoeve en ervaar wat het rekenkundig model voorspelt voor jouw bedrijf! ■

DOE MEE

Tijdens twee discussienamiddagen kunnen melkveehouders het effect van verschillende parameters op hun bedrijfssaldo simuleren. Samen met de projectpartners kan je actief aan de slag gaan rond ruwvoerwinning, rantsoenen en bijproducten. Via een rekenprogramma ga je na hoeveel een rantsoen doorgaans kost. Daarna bereken je voor een aantal scenario's wat het effect is van een wijziging in het aandeel gras en maïs. Welke invloed hebben de wijzigingen op het bedrijfssaldo? Is het interessant om een deel van het ruwvoer te vervangen door bijproducten?

Deze discussienamiddagen hebben plaats op dinsdag 21 november om 13.30 uur in Inagro, Ieperseweg 87, Rumbeke-Beitem en op donderdag 23 november om 13.30 uur in zaal Dorpszicht 1 (boven hoofdbibliotheek Zoersel), Dorp 54 in Zoersel. De toegang is gratis. Inschrijven is verplicht en moet gebeuren voor 20 november. Inschrijvingen en inlichtingen bij Inagro: Ilse Louwagie, tel. 051 27 33 78, info.melkveehouderij@inagro.be; bij Hooibeekhoeve: Katleen Geerinckx, tel. 014 85 27 07, katleen.geerinckx@provincieantwerpen.be.